

Ensihoitaja veti hanttimiehen oven kiinni. Hän nojasi penkissä taaksepäin ja katsoi ulkona olevaa kelloa hallin nosto-oven ikkunan läpi. Ulkona oli vielä pimeää. Vanha lanssari hyppäsi kuljettajan penkille ja veti oven kiinni tarpeettoman kovaa. Lanssari mutisi jotain käynnistäessään autoa mutta ensihoitaja ei kuunnellut. Hänen päättään särki ja silmät tuntuivat raskailta. "Tuttu kaveri", lanssari sanoi käheästi kääntäessään ambulanssin hiljaiselle kadulle. Ensihoitaja vilkaisi tehtäväviestiä ja totesi tunnistavansa kohdeosoitteen vain lyhyen aikaa jatkuneesta työsuhteestaan huolimatta. "Sillä mitään vikaa oo", lanssari jatkoi. Ensihoitaja katseli ohi vilistävää taajamamaisemaa väsyneenä. Kello oli vain hieman yli puoli neljä aamuyöstä. Ohjaamon täytti väsynyt hiljaisuus, jopa viranomaisradio oli vaiti. Poika sulki pakkaamon ovet ja sytytti tupakan. Sytyttimen liekki häikäisi pimeässä aamussa. Häntä väsytti vaikkei hän sitä kysyttäessä olisikaan myöntänyt. Hän kiipesi pienen kuorma-auton apukuskin penkille ja avasi ikkunan raolleen. "Oliks kaikki lukossa?" mies kysyi. Poika nyökkäsi. Auto käynnistyi jumalattoman mekkalan säestyksellä ja nytkähti liikkeelle. Poika vilkaisi miestä. "Onks tänään Kauppatorille?" Hän tiesi kyllä vastauksen. "Joo, Kauppatori ja sit firmat." Mies hiljeni ja heitti tupakkansa avoimesta sivuikkunasta. Poika käänsi katseensa miehestä tummaan tienpintaan. Hän olisi halunnut puhua muttei tiennyt mitä sanoa. Hänestä tuntui että puheenaihe oli aivan mutkan takana mutta kuitenkin hän ei keksinyt sitä. Hiljaisuus vaivasi häntä ja samalla hän olisi mielellään jutellut miehen kanssa. Ikkunasta käyvä kylmä veto tuntui hyvältä. Poika heitti savukkeen ikkunasta ja sytytti heti uuden. Päästyään maantielle lanssari kiihdytti ylinopeuteen. Ensihoitaja tarttui ohjaamon kauhukahvaan jottei heittelehtisi penkillä. Hän vilkaisi lanssaria alta kulmiensa. Tie oli mutkitteleva piellä paikattu kuoppainen maantie. "On vähän huono tie", ensihoitaja totesi. Lanssari murahti vastaukseksi. Ajaessaan mutkaan tien keskiviivaa pitkin lanssari joutui nopeasti väistämään vastaantulevaa kuorma-autoa. "Vittu", lanssari sanoi hiljaa. Ensihoitajaa ärsytti lanssarin välinpitämättömyys. Hän pohti tulisiko hänestä kolmessakymmenessä vuodessa samanlainen. Hän vihaisi työtään muttei osaisi tehdä muutakaan. Käyttäisi säännönmukaisesti kolmekymmentä sairauslomapäivää vuodessa. Ajaisi kuin sekopää, isomman auton oikeudella muusta liikenteestä piittaamatta. Kyykyttäisi nuorempia kollegoita. Väheksyisi avunpyytäjiä heidän avuntarpeestaan välittämättä. Ensihoitaja hieroi ohimoitaan. Väsymys vain piinasi. "Jos sä katkolle haluat ni mene, et sä siihen ambulanssia tarvitse" lanssari sanoi juopolle. Juoppo sylkäisi lattialle ja yritti sytyttää savuketta. Hänen käsiään tummensi varmasti kuukausia pesemättä pinttynyt lika. "Olisitko polttamatta sen aikaa kun me ollaan täällä" ensihoitaja sanoi katsoen juoppoa tiukasti pinttyneen lian ympäröimiin silmiin. Juoppo huokasi ja pudotti savukkeen tuhkan, lian ja tyhjien pullojen peittämälle pöydälle. Hän puhui äänellä joka enteili itkua. "Rinnasta ottaa" "No eikä ota!" lanssari tuhahti. Juoppo oli kuin terveyden perikuva vuosia jatkunutta ryypyputkea lukuunottamatta. Yön pimeinä tunteina yksinäisyys ja elämän toivottomuus olivat käyneet liian raskaiksi ja juoppo oli soittanut ainoaan tuntemaansa numeroon johon soittaminen oli ilmaista ja jossa häntä ei voitu liian helposti torjua – hätänumeroon. Ensihoitaja avasi suunsa puhuakseen mutta lanssari ehti ensin. "Niin monta kertaa ollaan tavattu että sä tiedät miten tää menee. Tuhlaat vaan yhteiskunnan rahoja ja meidän aikaa turhilla soitoilla." Lanssari ärsytti ensihoitajaa. Ensihoitaja ei ollut kertaakaan avannut suutaan siitä että lanssari aina, ehkä tiedostamattaan hoiti kaikki tehtävät alusta loppuun antamatta ensihoitajalle suunvuoroa. Hän ajoi autoa, tutki potilaat ja keskeytti jokaisen ensihoitajan aloittaman haastattelun. Ensihoitaja tiesi osaavansa hoitaa tilanteen kuin tilanteen ja hänelle väkisin tuputettu kirjurin rooli tuntui turhauttavalta. Ei kenenkään muun tarvinnut kestää samanlaista epäluottamuslausetta. Pitkään hiljaa ollut viranomaisradio keskeytti ensihoitajan ajatuksen ja lanssarin saarnan. Toiselle

yksikölle annettiin hälytysilmoitusta tutulta kuulostavaan osoitteeseen. "Tostahan me just ajettiin, me ollaan lähimpänä" ensihoitaja sanoi. Lanssari ei vastannut. Ensihoitaja tarttui radioonsa ja kutsui hätäkeskusta. "Taidetaan olla lähimpänä tota liikenneonnettomuutta ja tästä tehtävästä ei tuu kuljetusta niin hälytä vaan meidät." Lanssari ei sanonut mitään vaan katsoi kiukkuisena kelloa. Hän heitti hoitorepun selkään ja lampsi kohti ulko-ovea. "Mene nukkumaan", ensihoitaja sanoi juopolle joka sytytteli huolimattomasti käärittyä sätkäänsä. Ulkona satoi. Ensihoitaja käveli kyyryssä aivan kuin se olisi suojannut kastumiselta. Päänsärky oli helpottanut. Hän repäisi ambulanssin oven auki ja heittäytyi penkille. Tehtävänanto kuului jo radiosta. "...ja lisähälytyksenä 3271, vanha maantie, bertta-liikenneonnettomuus..." Vanha lanssari nousi autoon kiroillen. "Koko saatanan yö..." Lanssari lähti ajamaan kapeaa pihatietä pitkin kohti maantietä. Ensihoitaja vaihtoi viranomaisradioon oikean puheryhmän ja alkoi kirjoittaa ensihoitokertomusta. Hän vilkaisi ulos nähdn hälytysvaloista sinisenä välkkyvän sateisen maiseman. Radio heräsi jälleen henkiin. "...kolme-kaks-seitsemän-yks, häke..." Ensihoitaja vastasi. "...muutetaan kiireellisyys aarne-luokkaan, matkustaja puristuksissa, tajuton..." Ensihoitajan vatsaa kouraisi. Liikenneonnettomuudet olivat tavallisia mutta useimmiten kokonaisen pelastusjoukkueen vaatinut onnettomuus paljastui lopuksi pelkäksi peltikolariksi. Hän tuijotti sivuikkunasta tiheään vaihtuvaa maisemaa, tällä kertaa valppaana. Silmäüomet tuntuivat kevyemmiltä. Hän loi mielessään toimintasuunnitelmaa tulevan tilanteen varalle. Vaikka tilanne kuulosti esitietojen perusteella tavallista haastavammalta oli kyseessä kuitenkin tehtävä muiden joukossa eikä ensihoitajan olemuksesta olisi aistinut muuta kuin tyynen itsevarmuuden. Kyljellään ojassa makaava kuorma-auto ilmestyi mutkan takaa. Paikalla ei ollut muita. Lanssari pysäytti ambulanssin ennen onnettomuusautoa sulkien toisen ajokaistan. Ensihoitaja astui sateen tummentamalle maantielle ja puki päälleen heijastinliivin ja kypärän. Hän kiersi onnettomuusauton ja mittaili katsellaan ohjaamoa. Auto oli suistunut ojaan todennäköisesti kovasta nopeudesta ja törmännyt peltoliittymään. Hanttimiehen puoli oli rusementunut sisäänpäin noin puoli metriä kuljettajan puolen pysyessä lähes vahingoittumattomana. Moottori oli käynnissä ja kuorma-auton pyörät pyörivät edelleen singoten liejua ojanpenkasta tielle. Ajokaistalla seisoj sateen kastelema mies työhousuihin ja lyhythihaiseen paitaan pukeutuneena, matkapuhelin kädessään. Hän tuijotti ensihoitajaa suu avoinna toivoton katse silmissään. "Ootko sä ollut tässä autossa?" ensihoitaja kysyi tietäen vastauksen. Mies nyökkäsi. Hän osoitti kuorma-auton ohjaamoa. "Poika on sisällä.." hän sai sanottua. Ensihoitaja ei nähnyt ketään. Vasta katsottuaan hetken tuulilasin läpi murskaantunutta ohjaamoa hän näki penkkiverhoilun, kojelaudan palasten, tyhjien limupullojen ja lasinsirujen seasta ihmisen käden. Palomiehet nostivat potilaan kauhapaareilla auton ohjaamosta aamun kylmään sateeseen. Kauhapaareilla makasi poika, korkeintaan 17, 18-vuotias. Hänen vasen kätensä jonka ensihoitaja oli romun seasta nähnyt oli olkavarren kohdalta luonnottomalla mutkalla. Kasvot olivat haavojen ja veren peitossa, vaatteet repaleiset, mutta eniten ensihoitajaa huoletti otsan oikealla puolella vertavuotava hieman kuopalla oleva ruhje. Palomiehet laskivat pojan paareille levitetylle tyhiöpatjalle. "Eikun autoon" lanssari sanoi. Hän seisoj vieressä kädet toppatakin taskuissa. Poika työnnettiin paareilla ambulanssin hoitotilaan, pois sateesta. Ensihoitaja veti takaovet kiinni autoon noustessaan. "Letkuta yks Ringeri ja yks Voluven", ensihoitaja käskytti lanssaria. Lanssari murahti jotain ja kääntyi kaivamaan tarvikkeita hoitotilan laatikostosta. Ensihoitaja leikkasi pojan vaatteet etupuolelta auki. Hän veti toiseen käsivarteen kiristysiteen ja ryhtyi valmistelemaan suoniyhteyden avaamista. Ensihoitajan toimet keskeytti ambulanssin avoimen sivuoven ulkopuolelta kuuluva kysymys. "Selviääkö hän?" Mies seisoj pientareella sateen kastelemana ja katseli ambulanssin paareilla makaavaa

poikaansa. Kyyneliä ei sateessa erottanut mutta hänen silmänsä punoittivat niiden jäljiltä. Hän käänsi katseensa ensihoitajan sanattomiin kasvoihin. Miehen silmistä huokui syyllisyys, tai siltä ensihoitajasta tuntui. Ensihoitaja epäröi ja kuiskaten esitetyn kysymyksen kuullessaan lansir katosi hoitotilasta kuskin penkille. Ensin ensihoitajan ääni petti, hän nielaisi ja aloitti uudelleen. ”Teemme kaikkemme hänen eteensä”, hän vastasi kiroten samalla mielessään typerää ja kiertelevästä vastaustaan. Miehen huuli vapisi. Hän nosti neuvottomana kätensä otsalleen. Ensihoitaja tunsi silmiensä takana epämiellyttävän paineen. Korvissa kohisi ja hän tunsi kuinka poskia kuumotti. Kurkkua ja suuta kuivasi. Hän nielaisi kerran, toisen ja veti hoitotilan sivuoven kiinni. Hoitajan penkille istuessaan hän puhui jo edessä istuvalle lansirille. ”Lähe vaan ajaa, kalle kaks.”